

Sosiaalinen media

Hallitsematon tekijä vai kaupunkisuunnittelun voimavara?

Pilvi Nummi

tutkijatohtori, Aalto-yliopisto & Smart City Center of Excellence, TalTech expert, Tallinn University of Technology

21.9.2021 RASTI-seminaari

Aalto-yliopisto
Insinöörیتieteiden
korkeakoulu

Neljä syytä

Sosiaalisen median tutkiminen on juuri nyt ajankohtaista, koska se vaikuttaa osana digitalisaatiokehitystä suomalaiseseen **suunnittelukulttuuriin**

Sähköinen osallistuminen on vakiintumassa osaksi suunnittelukäytäntöjä, mutta sosiaalisen median rooli on **epäselvä ja ristiriitainen**

Sosiaalinen media **haastaa vuorovaikutteisen suunnittelun käytäntöjä**, koska sen itseorganisoituva, avoin ja vuorovaikutteinen luonne on osin ristiriidassa nykyisen suunnittelukulttuurin kanssa

---

Lainsäädäntö ei näytä pystyvän ratkaisemaan sosiaalisen mediankin kautta **alhaalta ylös ohjautuvan osallistumisen** sovittamista hallintolähtöisiin suunnittelukäytäntöihin. Muutos tapahtuu käytäntöjen tasolla

---

Suunnittelijoiden kokemia esteitä ja odotuksia sosiaalisen median käyttöön liittyen

Riittämättömät resurssit ja osaaminen

Kärjistyneet asenteet
puolesta ja vastaan

Koettu hyöty
– tai hyödyttömyys

Pelissäntöjen ja johdon tuen
puuttuminen

Suunnittelijan kaksoisrooli
(virkamies/kansalainen)
koetaan ongelmallisena

Sosiaalinen media
vakiintumassa suunnittelun
viestintävälineeksi

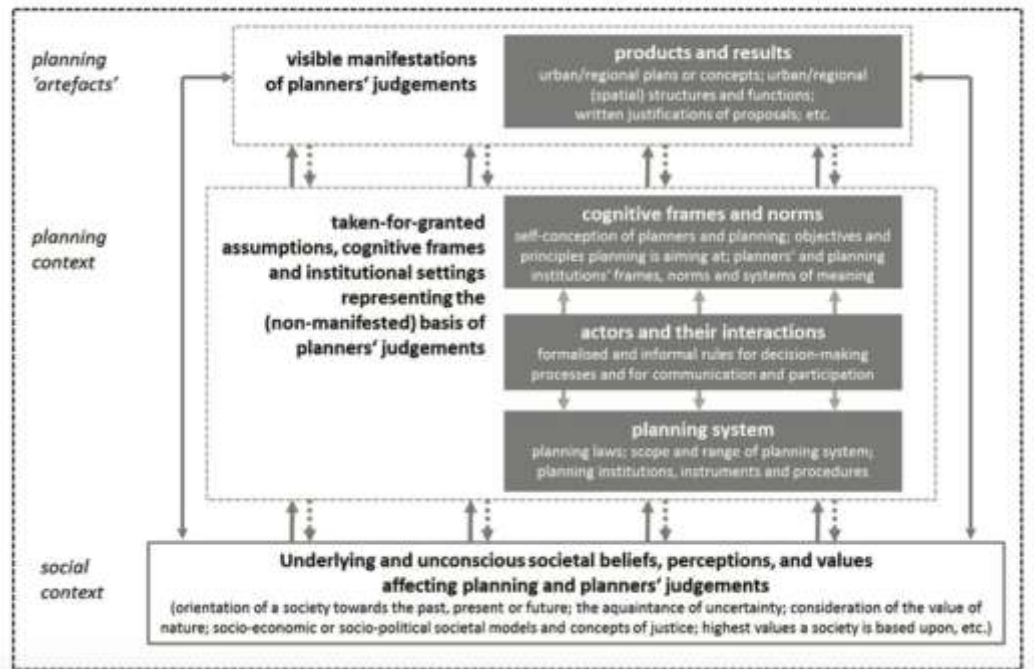
Mahdollistaa
kansalaisyhteiskunnan
uudelleenorganisoinnin

Sisällöistä voidaan jalostaa
suunnittelua hyödyttävää tietoa

Odotukset suunnittelukulttuurin
uudistumisesta avoimemmaksi,
moniäänisemmäksi ja
vuorovaikutteisemmäksi

Suunnittelukulttuuri(t)

Figure 2. A conceptual framework to explain and compare planners' judgements. Source: Author's own illustration (based on Levin-Keitel & Sondermann, 2014; Othengrafen, 2010, 2012)

Suomalaisten suunnittelukulttuurien piirteitä:

Digitalisaation edistäminen:
tietomallipohjainen suunnittelu

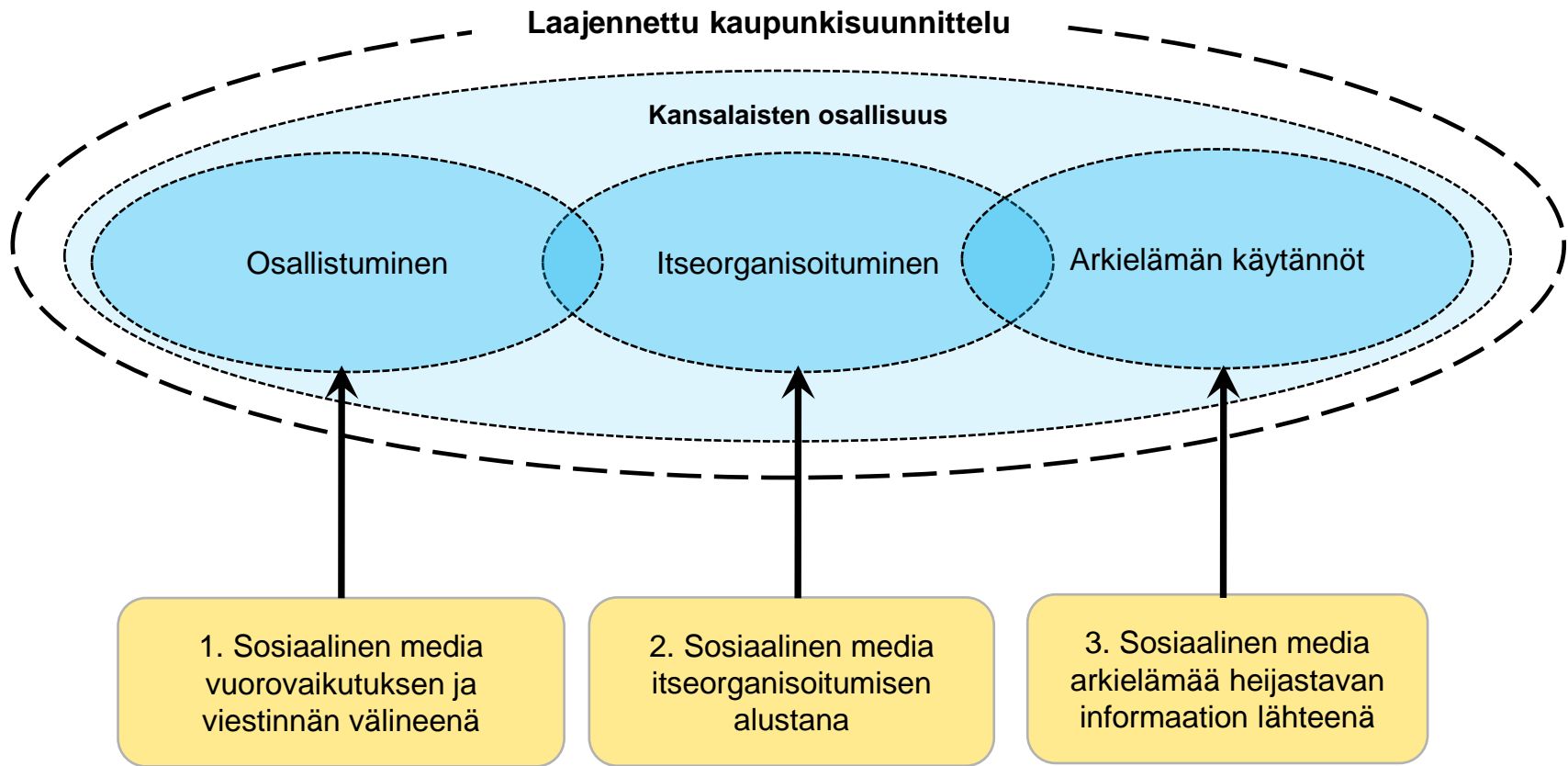
Komprehensiivis-rationalistinen suunnitteluparadigma: asiantuntijatiedon rooli

Luottamus julkiseen hallintoon

Maankäyttö- ja rakennuslain määrittämät osallistumiskäytännöt

Kansalaisyhteiskunnan rooli ja organisoituminen

Tulevaisuusorientaatio

Osallistuminen:

Viestinnän ja vuorovaikutuksen väline

- Tavoitellaan ja tavoitetaan laajempia ja uusia osallisuusryhmiä
- Yksisuuntainen viestintä dominoi
- Odotuksia vuorovaikutuksen määrän ja laadun lisääntymisestä
- Käyttö suunnittelijakohtaista, vaikka suunnitelmallisuus lisääntyikin organisaatioissa
- Ei useinkaan nähdä ”virallisena palautteena”

Kehä Vihreän kehittäjät

👥 Ryhmä Julkinen · 251 jäsentä

👤 Liity ryhmään

Tietoja · Keskustelu · Jäsenet · Taputellut · Media

Uusi toiminta

Kehä Vihreä julkaisi
Eloku 16 · 11 · 45

Tuoreella kuvalla sepärpäisiltä huvipuistoista kutsutaan. Alueen hyvin hoidettu käytetty alue on saanut avaruutta, uusia peittäjä ja lämpökäsitteitä kahreittavaksi ja osiin.

Käikki puutarha, mitä alueella kertyy pirstana toisessa kuvassa näkyvään kaltaisiin alueille - luonto kiittää! Aivan kuten Kehä Vihreän viime vuorossa valmistuneissa kasvillisuusmuutoksissa.

Kuvat: Timo Mattila.

🗨️ 2

👍 Tykkää

👤 204

Tietoja

Terveystieteiden Kehä Vihreä!

Puistot eivät ole vain puistoja. Ne edustavat meille paikkoja missä voi rentoutua, leikkiä tai vaikkapa kokeilla. Ne ovat urbaaneja olohuoneita. Meillä Jyväskylässä on harrastajatuotteen terveys vihreäalueita. Olemme tekemässä näiden ympärille suunnitelmia miten saamme alueet avautumaan kaikille kaupunkilaisille mahdollisimman hyvin.

Rakennamme Vihreää kehää kuttamaan erilaisia kasvitieteellisiä ideoita ja tärkeitä ideoita on jo paljon kasassa ja lisää vielä matkusta mukaan. Terveystieteiden kokonaisuutta kehitämme lisäämällä saat osoitteesta www.facebook.com/kehavihreakehittajat

Jyväskylän keskeispaikoille muodostuu yrityskeskuksen ympärille sijaitsevan Kehä Vihreän vuorokauden alueita on mahdollista ja kutsutaan tästä lähtien Vihreästä, merkittävä luontokohde ja monipuolinen eläimistöalue. Kehä Vihreä on keskeinen alueen lämpökäsitteitä, joka tarjoaa paikkaa rauhoittua omassa olohuoneessa, kotivihreällä on uusia erityisaloja, yhteisten kampaajien ja Hieppien. Hei ja tervetuloa mukaan Kankaan alue.

Julkinen

👤 Kuka tähän voi nähdä, kuka ryhmässä on ja mitä jäsenet jättäneet.

Näkyvä

👤 Kuka tähän voi liittyä tämän ryhmän.

Yleinen

Sipoon Nikkilän suunnitelmista kerättiin palautetta mm. karttakyselyllä ja Ota kantaa – palvelussa. Paikallisessa FB-ryhmässä käytiin vilkasta keskustelua, mutta sitä ei katsottu ”viralliseksi palautteeksi”.

Kiivaampi väittely tästä on käynnissä Sibbo-Sipoo ryhmässä. Toivoisin että kaavoitus seuraisi ja tallentaisi myös kyseistä keskustelua palautteena kaavasta.
<https://www.facebook.com/groups/19025995072/permalink/10158610611855073/>

Tykkää · Vastaa · 3 vk · Muokattu

2

Tekijä

Sipoon kunta - Sibbo kommun

Hei! Hienoa, että aihe herättää keskustelua, mutta kannustamme kuitenkin jättämään palautteet mainittuja virallisia palautteenantokanavia pitkin. Niiden kautta lähetetyt palautteet huomioidaan ja käsitellään. Erilaisia somekeskusteluja ja keskusteluja toreilla ja kylänraitteilla käydään hyvin monissa paikoissa ja kanavissa, eikä niitä ole mahdollista huomioida samalla tavoin kuin virallisia palautteita.

Tykkää · Vastaa · 3 vk

A? Aalto-yliopisto
Insinööritieteiden
korkeakoulu

Sipoo rakentaa ja kehittää - Sibbo bygger och utvecklar

@sipookehittaa · Julkishallinnollinen
organisaatio

Lähetä viesti

Etusivu

Arvostelut

Videot

Lisää

Tykkätyt

🔍

⋮

Tietoja

Näytä kaikki

1 Sipoo kasvaa ja kehittyy vauhdilla. Tällä sivulla käsitellään Sipoon kunnan suunnittelua, rakentamista ja kehittämistä.
* * * * *

Sibbo växer och utvecklas med fart. Den här sidan handlar om Sibbo kommuns planering, byggande och utveckling.

1 Sipoo rakentaa ja kehittää –sivulla käsitellään Sipoon kunnan suunnittelua, rakentamista ja kehittämistä. Kerromme täällä mm. ajankohtaisista suunnite... [Näytä lisää](#)

👍 664 ihmistä tykkää tästä, muun muassa 23 kaveriasi

Luo julkaisu

Kuva tai video

Kerro sijaintisi

Sipoo rakentaa ja kehittää - Sibbo bygger och utvecklar

23 t · 🌐

HSL tiedottaa: Talman koulun pysäkit Sipoossa siirtyvät tilapäisesti perjantaista 26.3 alkaen purkutyön vuoksi. Pysäkkejä käytävät linjat 982, 984/K ja 985 🚍. Muutoksen arvioidaan kestävän toukokuun loppuun. Lue lisää täältä: https://www.hsl.fi/_/talman-koulun-pysakit-sipoossa... .....

HRT meddelar: Hållplatserna Talman koulu i Sibbo flyttas tillfälligt fr.o.m. fredag 26.3. Linjerna 982, 984/K och 985 använder hållplatserna 🚍. A... [Näytä lisää](#)

Sosiaalinen media itseorganisoitumisen alustana

- Sosiaalinen media on paikka suomalaisen kansalaisyhteiskunnan uudelleenorganisoitumiselle
- Paikalliset ryhmät voivat tuoda kaupunkisuunnittelun tiedonrakennukseen monenlaisia aineksia
- Itseorganisoituvien ryhmien ja hallinnon välillä on kuilu, jota ei ehkä ratkaista teknologisin välinein – sillanrakennus tapahtuu aktiivisten toimijoiden kautta

Lisää kaupunkia Ouluun

📍 Ryhmä (Julkinen) · 359 jäsentä

Liity ryhmään

Tietoja **Keskustelu** Ajankäyttö Ajankäytön tiedot Media Tiedot

Ilmoitus · 1

Ilman dokumenttia

6. marraskuuta 2016

Lisää kaupunkia Ouluun -ryhmän ohjeet

Uusiin kyselyihin vastaukset, olette saaneita min ryhmästä Oulu kaupunkia kehittäjä. Mitä ryhmästä keskustellaan? Käynnistä muut keskustelut, kyselyt, ja ryhtykää aktiivisiin toimiin. Hyvää iltaa!

0

Tykkää

146

Uusi lausunto

ilka.kuusela

Tammi-Helmikuun kalenterin on mahdollista

Positive Outlook

13. syyskuuta kello 19:19

This is a great way to pay back our veterans and fight homelessness at the same time. Hoping for more projects like this!

MAPPOURTRAVEL/ISTOCK/GETTY IMAGES

They built a 'small city' comprised of 49 tiny homes to give homeless veterans a safe place to live.

Tietoja

Tämä on keskeiskokoryhmä kaikille, jotka ovat kiinnostuneita Oulun kaupunkisuunnittelusta, kaupunkikulttuurista ja arkkitehtuurista.

📍 Jätkinen

Kuka tähän voi lähettää, ketä ryhmässä on ja mitä ajankäytöt julkaisevat.

👁️ Näkyykö

Kuka tähän voi liittyä tähän ryhmään.

📍 Oulu

🌐 Yleinen

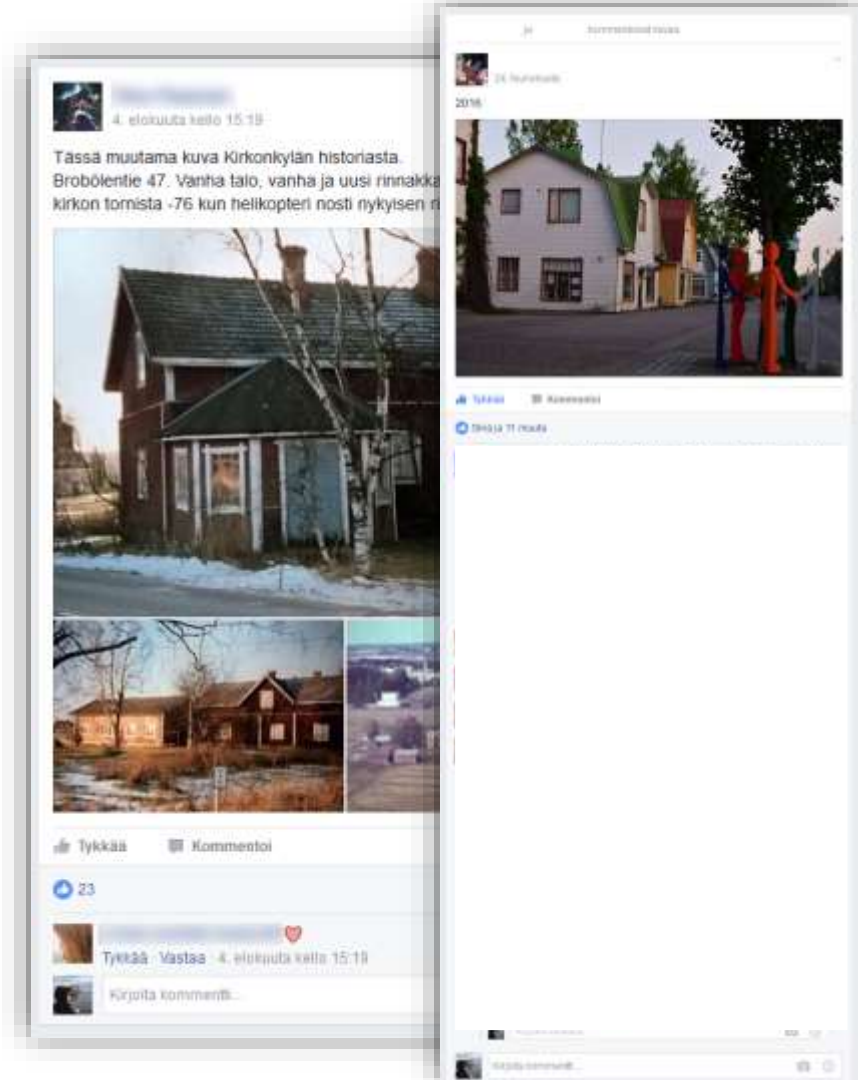

Muistojen Nikkilä

Itseorganisoituva osallistuminen sosiaalisessa mediassa voi edistää suunnitteluun liittyvää tiedonrakentamista

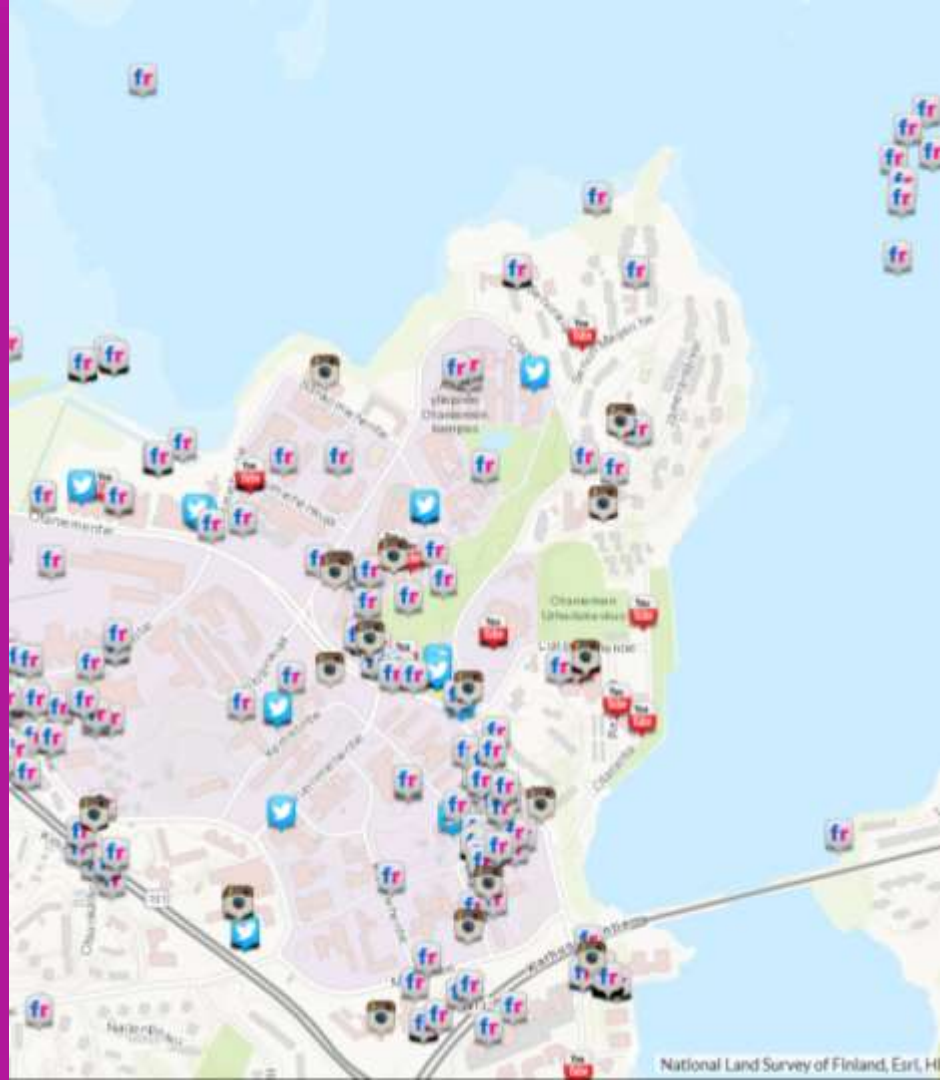
Nikkilässä vanhoihin rakennuksiin liittyviä paikkamuistoja jaettiin paikallisissa FB-ryhmissä

- *Vanhojen kuvien jakaminen herätti keskustelua paikallishistoriasta*
- *Ryhmissä jaettiin muistoja ja rakennettiin yhteistä muistitietoa sekä aineellisesta että aineettomasta kulttuuriperinnöstä*

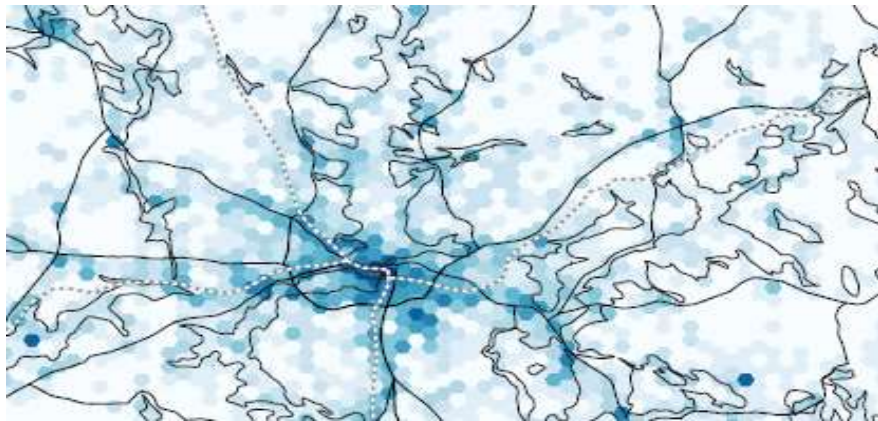

Sosiaalinen media arkielämää heijastavan informaation lähteenä

- Kiinnostusta sosiaalisen median datan käyttöön suunnittelussa yhä enemmän
- Datan saatavuus ja hyödyllisyys on rajallista
- Tutkimuspuolella on kehitetty analyysimenetelmiä mm. mielipiteiden, paikkakokemusten, kaupunkirakenteen ja ihmisten käyttäytymisen analysointiin – harvoin kytköstä käytännön suunnitteluun

Somedataesimerkkejä Suomesta:

Virkistysalueiden vetovoimaisuuden arviointi Pirkanmaan maakuntakaavatyössä

Pirkanmaan liitto / Ilpo Tammi. (2015). Pirkanmaan ekosysteemipalvelut. Selvitysraportti.

Turku Open Platform: Työkalu kaupunkitilan sosiaalisten ja toiminnallisten ulottuvuuksien analysointiin ja visualisointiin.
Saatavilla: <https://spinunit.gitlab.io/turku/>

Hallitsemattomasta tekijästä voimavaraksi?

Suunnittelukulttuurin muutos: Suunnittelukulttuurissamme on piirteitä, jotka ovat ristiriidassa **sosiaalisen median itseorganisoituvan, avoimuutta ja vuorovaikutteisuutta korostavan luonteen kanssa.**

Tunnista somen roolit: Sosiaalinen media voi palvella kaupunkisuunnittelua **kolmessa eri roolissa:** viestinnän ja vuorovaikutuksen välineenä, kansalaisten omaehtoisen osallistumisen alustana sekä arkielämän käytäntöjä ja toimintaa heijastavan informaation lähteenä.

Resurssit ja tuki: Sosiaalisen median käyttö vaatii **resursseja, aikaa, henkilöitä, osaamista ja välineitä. Vertaistuella** on suuri merkitys. Sosiaalinen media voi toimia kanavana **hyvien käytäntöjen jakamiselle.**

Suunnitelmallisuus: Suunnitteluorganisaation käyttöön kannattaa laatia **omat sosiaalisen median ohjeet**, joissa luodaan yhteiset pelisäännöt ja varaudutaan haastaviin tilanteisiin.

Tavoitteellisuus: Sosiaalisen median käytölle kannattaa asettaa **tavoitteet**. Kaupunkisuunnittelun kontekstissa tavoitteet liittyvät sekä **suunnittelun tavoitteisiin että laadukkaan vuorovaikutuksen ja osallisuuden tavoitteisiin.**

Hallitsemattomasta tekijästä kaupunkisuunnittelun voimavaraksi

Sosiaalisen median roolit sekä avoimuus ja monen suuntainen vuorovaikutus kannattaa huomioida:

- paikallisten suunnittelukäytäntöjen kehittämisessä
- suunnittelun tietojärjestelmien kehittämisessä
- lainsäädännön uudistamisessa

Tämä voi auttaa ylläpitämään ja edistämään demokraattista ja ihmiskeskeistä ajattelua kaupunkisuunnittelun digitalisoituessa.

Kiitos!

Pilvi Nummi

Tutkijatohtori

Aalto-yliopisto, Rakennetun ympäristön laitos

Expert (Digital Participation in Urban Planning)

Tallinn University of Technology (Taltech)

pilvi.nummi@aalto.fi

Twitter: [@pilvinummi](https://twitter.com/pilvinummi)

verkko-osallistuminen.fi